

Analyza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu:

Návrh zákona Občiansky zákonník

Predkladateľ:

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov, náklady goldplatingu¹ na podnikateľské prostredie.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Sankcie a pokuty</i>	0	0
<i>D. Nepriame finančné náklady</i>	0	375 000
<i>E. Administratívne náklady</i>	8 513 531	9 275 695
<i>Spolu = A+B+C+D+E</i>	8 513 531	9 650 695

Harmonizácia práva EÚ	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)</i>	0	0
<i>G. Goldplating</i>	0	0

VÝPOČET PRAVIDLA 1in2out:	IN	OUT
<i>H. Náklady okrem výnimiek = B+D+E-F</i>	8 513 531	9 650 695

¹ Definícia goldplatingu je uvedená v bode 4 časti III. jednotnej metodiky.

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie (dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP a dôvod ponechania nákladov na PP, ktoré su goldplatingom)	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods., čl.,...)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./ goldplating	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet dotk. subjektov spolu	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady) / Nemení sa	1in2out celkom	Goldplating celkom
1	Oboznámenie sa so zmenami	OZ	celý návrh	1.SK	-	všetky podnikateľské subjekty	700 000	12	8 513 531	In (zvyšuje náklady)	8 513 531	0
2	Zníženie počtu sporov	OZ	celý návrh	1.SK	-	počet súdnych sporov	60 000	9	569 595	Out (znižuje náklady)	569 595	0
3	Úspora času pri preverovaní právnych rizík	OZ	celý návrh	1.SK	-	všetky podnikateľské subjekty	700 000	13	9 081 100	Out (znižuje náklady)	9 081 100	

3.1.3 Doplnujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplnujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Sankcie, D. Nepriame finančné náklady, E. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

Vzhľadom na charakter predkladaného materiálu nejde o kvantifikáciu z pohľadu jednotlivých regulácií samostatne, ale o kvantifikáciu z pohľadu celého návrhu ako celku.

1. Oboznámenie sa so zmenami

Predkladateľ vníma, že zavedenie novej regulácie, ktorá má dopad na celospoločenské vzťahy, bude sprevádzaný potrebou oboznámenia sa s takouto reguláciou. Táto povinnosť sa týka nielen podnikateľov, ale v zásade všetkých občanov Slovenskej republiky, cudzincov, ktorí v slovenských podmienkach pôsobia a právnických osôb, či už podnikateľov, alebo nepodnikateľov.

Predkladateľ má za to, že dopad je možné vyčíslit' iba odhadom.

Kvantifikácia vychádza z pohľadu vplyvu na celé podnikateľské prostredie. Ako počet subjektov, na ktoré bude mať návrh negatívny vplyv (In), uvádza predkladateľ počet 700 000 pričom tento údaj predstavuje odhad vychádzajúci z dát Štatistického úradu Slovenskej republiky (ekonomické subjekty podľa právnych foriem).

Predkladateľ pri posudzovaní vplyvov na podnikateľské prostredie v časti E. Administratívne náklady zvolil ako typ regulácie oboznámenie sa s reguláciou a overenie súladu (administratívne náklady) pri jednorazovej frekvencii povinnosti plnenia. Predpokladá sa malá veľkosť povinnosti.

Jednorazovú povinnosť plnenia zvolil predkladateľ z dôvodu, že predpokladá, že v rámci legisvakačnej doby, prípadne až po nej, sa každý podnikateľský subjekt bude musieť oboznámiť s tou časťou návrhu, ktorá sa vzťahuje na právne vzťahy, do ktorých vstupuje.

Malá veľkosť povinnosti bola zvolená ako stredná cesta odhadu. Pre podnikateľské subjekty nie je vo vzťahu k výkonu podnikateľskej činnosti relevantné oboznámenie sa s celým návrhom (časti o fyzických osobách, dedení, spoločnému imaniu manželov). Je tiež pravdepodobné, že subjekty sa nepotrebujú oboznámiť s celou reguláciou, ale len s reguláciou, ktorá sa ich týka, resp. sa ich týka okrajovo alebo v ktorej uzatvárajú zmluvy pravidelne, prípadne v ktorej chcú uzavrieť zmluvu jednorazovo. V tomto smere tak predkladateľ predpokladá, že zvolenie malej veľkosti povinnosti pokryje zásadnú časť podnikateľských subjektov a rovnako vyrovná dopad v extrémnych prípadoch – ktorými sú podnikatelia, ktorí sa s reguláciou vôbec neoboznamujú (nakoľko využívajú služby poradenských služieb či advokátov) a podnikatelia, ktorí sa s reguláciou musia oboznámiť obširnejším rozsahom (napr. advokáti).

2. Zníženie počtu súdnych sporov

Predkladateľ považuje úpravu moderného civilného kódexu za zásadnú pre zvýšenie právnej istoty v právnych vzťahoch.

Občianske právo je odvetvím práva, ktoré sa bytostne dotýka každého jedného človeka a rovnako aj podnikateľských subjektov. Jeho kvalitná štruktúra a obsah sú preto nevyhnutné na to, aby všetky tieto vzťahy fungovali riadne a správne, a aby boli v prípade sporov súdne rozhodnutia predvídateľné. Dobrá, zrozumiteľná a prehľadná úprava občianskeho práva tak zabezpečuje v spoločenských vzťahoch právnu istotu – a tým je do istej miery predpokladom pre pokojné a nekonfliktné spolunažívanie v našom spoločenstve.

V súčasnosti platný Občiansky zákonník bol prijatý v roku 1964, a to s obsahom poplatným dobe svojho vzniku, tzn. ako taký je vystavaný okolo typických situácií socialistického života, čo sa prejavilo v neprirodzenom zúženom právnom priestore pre slobodné rozhodovanie o vlastných záležitostiach. Dôsledkom tak je nielen stručná právna úprava, ktorá opomínala mnohé z klasických právnych inštitútov, ale aj príliš zjednodušujúci pohľad na právo ako na systém mantinelov pre realizáciu širokej slobody jednotlivca. Hoci v priebehu času boli niektoré jeho nedostatky odstránené, aj naďalej ostáva Občiansky zákonník v mnohých smeroch predpisom len pre základné, typové prípady. V dnešnej dobe, ktorá je charakterizovaná zložitou spoločenských a ekonomických vzťahov, však už takýto predpis nestačí. Jeho nedostatočná a príliš zovšeobecňujúca úprava totiž neraz buď neponúka žiadne riešenia pre komplikované situácie (zásadne sa odlišujúce od situácií a socioekonomického usporiadania v čase jeho prijatia), alebo vedie k neuspokojivým riešeniam, ktoré už nezodpovedajú dnešným potrebám.

Návrh občianskeho zákonníka reflektuje judikatúru, ktorá v súčasnosti mnohé otázky civilného práva dokresľuje, avšak vzhľadom na charakter aktuálne účinného Občianskeho zákonníka, nie je legislatívne ukotvená.

Elementami návrhu, ktoré prispievajú k pozitívnemu vplyvu na podnikateľov sú najmä:

- zjednotenie úpravy záväzkov, ktorej časť je v súčasnosti upravená v zákone č. 60/1964 Sb: Občiansky zákonník a časť v zákone č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník
- zjednotenie premlčacích lehôt,
- úprava konceptu neplatnosti právneho úkonu (kedy sa zrušuje relatívna neplatnosť a nahrádza sa systémom zrušiteľnosti právneho úkonu),
- nová úprava licenčnej zmluvy – zjednotenie právnej úpravy dnes roztrieštenej v zákone č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov pre oblasť autorského práva, a v Obchodnom zákonníku (§ 508 a nasl.) na predmety tzv. priemyselného vlastníctva, so špecifikami upravenými v osobitných predpisoch upravujúcich jednotlivé predmety duševného vlastníctva (napr. zákon č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 506/2009 Z. z. o ochranných známkach v znení neskorších predpisov, zákon č. 444/2002 Z. z. o dizajnoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- nová úprava zmluvy o franšíze – navrhuje sa zaviesť novú úpravu takejto zmluvy ako pomenovaného kontaktu. V čase prijímania súčasného Občianskeho zákonníka vzhľadom na neexistenciu trhového hospodárstva takýto inštitút chýbal, v súčasnom období prax jeho

využitie vyžaduje a zavedenie právnej úpravy bude viesť k právnej istote v regulovaných právnych vzťahoch

- nová regulácia zmluvy o nájme podniku - navrhuje sa zaviesť nová úprava takejto zmluvy ako pomenovaného kontaktu. V čase prijímania súčasného Občianskeho zákonníka vzhľadom na neexistenciu trhového hospodárstva takýto inštitút chýbal, v súčasnom období práx jeho využitie vyžaduje a zavedenie právnej úpravy bude viesť k právnej istote v regulovaných právnych vzťahoch
- výslovná regulácia možnosti postúpiť len časť pohľadávky.

Predkladateľ považuje zvýšenie právnej istoty za element, ktorý môže viesť k zníženiu počtu súdnych sporov medzi podnikateľskými subjektmi. Tento predpoklad vychádza jednak z cieľov navrhovanej právnej úpravy, ako aj zo skúseností štátov, ktoré v minulosti pristúpili k rekodifikácii civilného práva. Pri odhade boli zohľadnené dostupné štatistické údaje zo súdnej štatistiky podľa ktorej súdy v roku 2024 vybavili 63 777 sporov, a to vrátane obchodnoprávnej agendy.

Predkladateľ pri posudzovaní vplyvov na podnikateľské prostredie v časti Nepriame finančné náklady, pokuty a sankcie zvolil Iné nepriame náklady vo výške 25 eur na podnikateľa pri nepravideľnej frekvencii.

Výška nepriameho nákladu predstavuje konzervatívny odhad, spočívajúci v znížení nákladu spojeného s podaním návrhu na súd v prípade sporu (minimálna výška súdneho poplatku podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov). Nepravideľná frekvencia bola zvolená za predpokladu, že každý podnikateľ v určitom momente bude benefitovať zo zvýšenej právnej istoty, nakoľko by musel so svojím sporom obrátiť sa na súd. Tento odhad bol volený ako stredná cesta odhadu. V tomto smere tak predkladateľ predpokladá, že takýto predpoklad vyrovná dopad v rôznych životných situáciách, s ktorými sa podnikatelia pri výkone svojej činnosti stretávajú.

Rovnako konzervatívne sa uvažuje s úsporou 60 minút, pričom ide o jednorazovú úsporu. Zvolený časový rozsah zároveň nadväzuje na nízku náročnosť použitia pri Regulácii č. 1 a predstavuje odhad zohľadňujúci neurčitost' budúceho vývoja. Očakáva sa úspora času podnikateľov, ktorí by inak museli vynaložiť čas na úkony súvisiace so vznikom a riešením sporu (napr. komunikácia, príprava podkladov, konzultácie).

Regulácia č. 3 – Úspora času pri preverovaní právnych rizík

V súvislosti s odhadovaným zvýšením právnej istoty súvisiacej s ustanoveniami návrhu sa ako systémový pozitívny vplyv odhaduje aj úspora času pri preverovaní právnych rizík, čím sa znižujú transakčné náklady podnikateľov. Táto kvantifikácia nadväzuje na predchádzajúce regulácie. Vychádza z predpokladu, že navrhovaný nový Občiansky zákonník prispeje k zjednodušeniu a sprehľadneniu právneho rámca, keďže preberá pod seba viaceré doteraz samostatné právne predpisy a predstavuje modernejšiu a systematickejšiu úpravu civilnoprávných vzťahov.

Ako počet subjektov, na ktoré bude mať návrh pozitívny vplyv (Out), uvádza predkladateľ počet 700 000 pričom tento údaj predstavuje odhad vychádzajúci z dát Štatistického úradu Slovenskej republiky (ekonomické subjekty podľa právnych foriem).

Aj v tomto prípade bol zvolený expertný odhad úspory času vo výške 60 minút. Považujeme ho za primeraný, nakoľko zohľadňuje plošný charakter dopadu a uľahčenie orientácie v právnom rámci pre všetky subjekty.

3.1.4 Odôvodnenie goldplatingu podľa bodu 4 časti III jednotnej metodiky a ďalšie doplňujúce informácie²

Požadované informácie uveďte osobitne ku každému identifikovanému goldplatingu (ku každej hodnotenej regulácii s goldplatingom osobitne).

Uveďte odôvodnenie goldplatingu z hľadiska jeho nespochybniteľnej nevyhnutnosti. Odôvodnenie doložte dôkladným hodnotením prínosov a nákladov. Uveďte zvažované alternatívne riešenia.

Zároveň uveďte konkrétne informácie súvisiace s kategóriou goldplatingu podľa jednotnej metodiky, najmä: na aké subjekty sa nad rámec navrhuje rozšíriť pôsobnosť smernice a z akého dôvodu; aké požiadavky sa navyšujú a na aké subjekty nad rámec minimálnych požiadaviek smernice; aká menej prísnejšia výnimka alebo úprava vyplývajúca zo smernice nebola využitá a prečo; z akého dôvodu sa navrhujú prísnejšie sankčné režimy; z akého dôvodu sa navrhuje skoršia transpozícia; z akého dôvodu sa ponechávajú v platnosti už existujúce prísnejšie vnútroštátne požiadavky.

Využitie goldplatingu pri transpozícii alebo implementácii legislatívy EÚ je v zásade nežiadúce, keďže takýto postup môže viesť k zníženiu konkurencieschopnosti domácich podnikov v porovnaní s podnikmi z krajín, kde právne predpisy nie sú natoľko prísne. Využitie goldplatingu predkladateľom je preto prípustné iba vo výnimočných prípadoch, riadne odôvodnených a vysvetlených v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie z hľadiska jeho nevyhnutnosti, spoločenského významu, nákladov, prekonzultovaných s dotknutými podnikateľmi a posúdených Komisiou.

Smernica Rady 93/13/EHS v platnom znení:

- čl. 8 smernice Rady 93/13/EHS: v § 16 a 21 návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v spojení s § 534 ods. 1a 2 a § 638 písm. b) návrhu Občianskeho zákonníka sa navrhuje zachovať využitie možnosti dobrovoľnej transpozície vyplývajúcej z čl. 8 smernice Rady 93/13/EHS, ktorá bola doposiaľ upravená v § 53b v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zachovanie osobitnej výšky sadzby zákonných úrokov z omeškania na spotrebiteľské záväzkové vzťahy je z pohľadu predkladateľa prejavom dôslednej aplikácie princípu racionálnej kontinuity pri legislatívnych prácach spojených s rekonštrukciou ako aj požiadavky aplikačnej praxe na zachovaní existujúcej miery ochrany spotrebiteľa. Uvedené má pozitívny ako aj negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

---

² Informácie sa uvádzajú iba v prípade, ak sa predkladaným návrhom regulácie vykonáva transpozícia smernice EÚ a bol identifikovaný goldplating podľa tabuľky zhody alebo sa vykonáva implementácia nariadenia EÚ s goldplatingom. Informácie sa uvádzajú aj v prípade (ak nejde o transpozíciu smernice EÚ alebo implementáciu nariadenia EÚ), ak sa predloženým návrhom odstraňuje goldplating, ktorého pôvod je v skoršom zachovaní existujúcej právnej úpravy (existujúcich vnútroštátnych požiadaviek).

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2011/7/EÚ:

- čl. 4 ods. 4 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2011/7/EÚ: v § 467 ods. 5 návrhu Občianskeho zákonníka sa navrhuje zachovať využitie možnosti dobrovoľnej transpozície vyplývajúcej z čl. 4 ods. 4 písm. b) smernice 2011/7/EÚ, ktorá bola doposiaľ upravená v § 340b ods. 5 Obchodného zákonníka v znení zákona č. 9/2013 Z. z.. Zakotvenie výnimky z aplikácie vybraných ustanovení (doterajší 340b ods. 1 a 3 Obchodného zákonníka) pre tie subjekty verejného práva, ktoré sú poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti podľa zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších pre prípady, kde sú v pozícii dlžníka, ktorého záväzok spočíva v peňažnom plnení bude v aplikačnej praxi znamenať, že pre platnosť výslovnej dohody o dlhšej lehote splatnosti ako 30 dní (ktorá plynie od príslušných rozhodných momentov) nebude potrebné skúmať dodržanie požiadavky objektívneho odôvodnenia tohto osobitného dojednanie povahou predmetu plnenia záväzku a ani súlad s povinnosťou definovanou v § 468 (doterajší 369d Obchodného zákonníka - neexistencia hrubého nepomeru k právam a povinnostiam vyplývajúcim zo záväzkového vzťahu pre veriteľa bez existencie spravodlivého dôvodu), avšak je potrebné dopovedať, že aj platnosť dojednanie o lehote splatnosti v týchto osobitných prípadoch bude potvrdená, len ak osobitné dojednanie nedefinuje lehotu dlhšiu ako 60 dní. Uvedené má pozitívny ako aj negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943:

- čl. 7 ods. 2 pododsek 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943: ustanovenie § 166 ods. 2 Civilného sporového poriadku sa vykazuje ako využitie dobrovoľnej transpozície vyplývajúcej z čl. 7 ods. 2 pododsek 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943. Uvedené však nemá podľa názoru predkladateľa vzhľadom na skutočnosť, že Civilný sporový poriadok bol prijatý ešte pred účinnosťou transpozíčnej novely Obchodného zákonníka vykonanej zákonom č. 264/2017 Z. z. žiaden vplyv na podnikateľské prostredie, resp. ak nejaké vplyvy vznikli, tak v súvislosti s rekodifikáciou pravidiel civilného procesu a nie vo väzbe na transpozíciu smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943. Aktuálne predložený návrh Občianskeho zákonníka nemá žiaden vplyv na zavedený stav de lege lata, ktorý de facto len naďalej ponecháva v platnosti.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 v platnom znení:

- čl. 26 smernice európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132: § 16 návrhu Občianskeho zákonníka sa vykazuje ako transpozícia čl. 26 smernice 2017/1132, a to vzhľadom na úmysel vypustenia jeho súčasného ekvivalentu obsiahnutého v § 3a z Obchodného zákonníka následnou vyvolanou novelou osobitných súvisiacich právnych predpisov. Už súčasné znenie § 3a je vzhľadom na jeho systematické zaradenie ustanovením „všeobecným“, tzn. aplikujúcim sa na všetkých podnikateľov v zmysle definície § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka s účinnosťou od 1. januára 2002. Pravidlo v ňom obsiahnuté je možné v súčasnosti považovať za vžitý minimálny štandard obchodnej komunikácie. Vzhľadom na skutočnosť, že v podmienkach Slovenskej republiky platí už minimálne 23 rokov len s minimálnymi zmenami domnievame sa, že v súčasnosti jeho formálne prevzatie z dôvodu realizácie princípu racionálnej kontinuity do návrhu Občianskeho zákonníka nezakladá žiaden vplyv na podnikateľské prostredie, resp. ak nejaké vplyvy vznikli, tak v súvislosti s jeho prijatím novelou Obchodného zákonníka vykonanou zákonom č. 500/2001 Z. z.

Smernica Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2019/771:

- čl. 3 ods. 5 smernice európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 802 ods. 3 písm. a) a d) Občianskeho zákonníka – využitie možnosti vyplývajúcej z čl. 3 ods. 5 smernice (EÚ) 2019/771 vylúčiť z režimu zodpovednosti za vady podľa ustanovení o spotrebiteľskej kúpnej zmluve živé zvieratá a použitý tovar predávaný na verejných dražbách. Uvedené má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie;
- čl. 10 ods. 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 452, § 522, § 523 a ďalšie Občianskeho zákonníka – využitie možnosti vyplývajúcej z čl. 10 ods. 5 smernice (EÚ) 2019/771 stanoviť premlčaciu lehotu na uplatnenie nárokov zo zodpovednosti za vady. Ide o štandardnú súkromnoprávnu úpravu vyplývajúcu z princípu, že právo domáhať sa, aby určitá osoba splnila svoju povinnosť (nárok) sa premlčí, ak sa nevykonalo v zákonom ustanovenej lehote s cieľom posilniť právnu istotu účastníkov právnych vzťahov. Uvedené má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie;
- čl. 10 ods. 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 812 ods. 3 Občianskeho zákonníka – využitie možnosti, aby sa obchodník a spotrebiteľ mohli pri použitých veciach dohodnúť na kratšej dobe zodpovednosti ako dva roky, ale nie kratšej ako jeden rok. Uvedené má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie;
- čl. 11 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 812 ods. 1 Občianskeho zákonníka – využitie možnosti vyplývajúcej z čl. 11 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/771 považovať vadu, ktorá sa prejaví do uplynutia dvoch rokov od dodania veci za vadu, ktorú mala vec už v čase dodania. Uvedená možnosť bola využitá v nadväznosti na zrušenie právnej úpravy zákonnej záruky v trvaní dvoch rokov, ktorá sa doteraz uplatňovala v SR a s ohľadom na vyvrátený charakter domnienky. Uvedené má negatívny vplyv na podnikateľské prostredie;
- čl. 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 816 ods. 3 Občianskeho zákonníka – využitie možnosti vyplývajúcej z čl. 12 smernice (EÚ) 2019/771 podmieniť možnosť kupujúceho uplatňovať práva zo zodpovednosti za vady vytknutím vady v lehote dvoch mesiacov odo dňa zistenia vady. Uvedenou právnou úpravou sa má prispieť k právnej istote účastníkov právnych vzťahov, zamedziť ďalšiemu používaniu vadnej veci a sťaženému dokazovaniu. Uvedené má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie;
- čl. 13 ods. 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 827 ods. 1 Občianskeho zákonníka – využitie možnosti upraviť, v akom rozsahu má podiel spotrebiteľa na nesúlade vplyv na jeho právo na prostriedky nápravy pri zodpovednosti za vady. Uvedené má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie;
- čl. 17 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771: § 832 ods. 2 Občianskeho zákonníka – využitie možnosti vyplývajúcej z čl. 17 ods. 4 smernice (EÚ) 2019/771 ustanoviť pravidlá týkajúce sa jazyka, v ktorom sa má záručný list poskytnúť spotrebiteľovi, s cieľom zabezpečiť dostatočnú zrozumiteľnosť informácií poskytovaných spotrebiteľovi v záručnom liste. Regulačná záťaž spojená s poskytovaním informácií v slovenskom jazyku je znížená možnosťou poskytovateľa záruky dohodnúť sa so spotrebiteľom na poskytnutí záručného listu v inom jazyku. Uvedené má negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi

Návrh zákona Občiansky zákonník (PI/2025/128)

Spôsob konzultácií s podnikateľskými subjektmi – prostredníctvom zasielania vyjadrení k zverejnenej predbežnej informácii PI/2025/128:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/PI/2025/128>

Priebeh konzultácií: od 20.5.2025 do 20.6.2025

Sumarizácia zaslaných vyjadrení podľa subjektov:

Č.	Subjekt	Vyjadrenia do termínu
1	Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím	1
2	APZD (Asociácia priemyselných zväzov a dopravy)	1
3	Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením	1
4	Klub 500	1
5	Združenie domových samospráv, o.z.	1
6	Verejnosť	8
7	Komora opatrovateliek Slovenska	1
	Spolu	14

Vo svojich vyjadreniach subjekty zastupujúce podnikateľov (APZD a Klub 500) neuplatnili vecné pripomienky, žiadali o zorganizovanie osobných stretnutí s cieľom diskusie o obsahu návrhu rekodifikovaného Občianskeho zákonníka.

Stretnutie so zástupcami podnikateľského prostredia

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky taktiež organizovalo aj verejnú prezentáciu východísk rekodifikácie súkromného práva v dňoch 26. júna 2025, 27. júna 2025 a 30. júna 2025, na ktorej mali svoje zastúpenie aj podnikateľské subjekty:

SBA

AZZZ

APZD

RUZ

Klub500

SOPK

AmCham.

Počas verejnej prezentácie sa zástupcovia podnikateľov zaujímali o nasledovné témy:

- právna úprava trustov – podľa rekodifikačnej komisie nebude v návrhu obsiahnutá,
- či sa plánuje zavádzať aj právna subjektivita umelej inteligencie - podľa rekodifikačnej komisie nebude v návrhu obsiahnutá, právne aspekty sú v súčasnosti len v začiatkoch,
- či sa plánuje zaviesť právna úprava lízingovej zmluvy - podľa rekodifikačnej komisie bude umožnená prostredníctvom nepomenovaných kontraktov,

- právna úprava prechodných ustanovení - podľa rekodifikačnej komisie by mali byť prechodné ustanovenie odlišné vo vzťahu k rôznym inštitútom a malo by byť umožnené, aby si – v súlade s princípom zmluvnej slobody – strany právneho úkonu vymienili aj použitie nových pravidiel na staršie právne vzťahy.

Po verejných prezentáciách boli na webovom sídle ministerstva zverejnené pracovné materiály rekodifikačnej komisie spolu s možnosťou zasielania komentárov a otázok prostredníctvom kontaktného formulára.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Ak bol identifikovaný goldplating, prispieva k zníženiu konkurencieschopnosti a produktivity?

Akým spôsobom?

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

zvyšuje   nemení   znižuje

Nedochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu.

Materiál nepredpokladá rôzne zaobchádzanie s podnikmi podľa ich veľkosti.

Zmena neovplyvňuje cezhraničné investície, hoci existuje možnosť, že zlepšenie právnej istoty spôsobí, že vstup subjektov na slovenský trh bude atraktívnejší.

Návrh neovplyvňuje dostupnosť základných zdrojov, inovácie, vedu ani výskum.

Identifikovaný goldplating neprispieva k zníženiu konkurencieschopnosti a produktivity.

Hoci zmena rozsiahlej úpravy a jej prispôsobenie modernej trhovej ekonomike smeruje aj k zlepšeniu podnikateľského prostredia, zmena regulácie neprispieva k cieľu mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi krajín EÚ.

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

zvyšuje   nemení   znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;*
- b) regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;*
- c) iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.,*
- d) iné vplyvy podľa písm. a) až c), ktoré sú goldplatingom.*

1. Dôraz na zmluvnú slobodu – princíp autonómie vôle

Návrh Občianskeho zákonníka kladie dôraz na autonómiu vôle zmluvných strán, kedy si každý môže podľa vlastnej vôle usporiadať svoje súkromné záležitosti, ak to zákon nezakazuje a ak pri tom neprimerane nezasiahne do práv a dôstojnosti iných.

Široké vnímanie autonómie vôle jednoznačne vyústi v pozitívny vplyv aj na podnikateľské prostredie, kedy podnikatelia budú môcť svoje vzájomné vzťahy upravovať podľa svojich potrieb v súlade s ich sledovanými cieľmi.

Princíp autonómie vôle sa prejavuje do inštitútov, ktoré budú mať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie:

- dohoda o premlčacej dobe - strany si môžu písomne dohodnúť kratšiu alebo dlhšiu premlčaciu lehotu než ustanovuje návrh občianskeho zákonníka; najmenej však jeden rok a najviac desať rokov – oproti aktuálne účinnej právnej úprave, ktorá je v otázke určenia premlčacej doby rigidná, si budú môcť podnikatelia upraviť premlčaciu lehotu tak, ako im to v ich vzťahu vyhovuje,
- prevod zmluvy - zmluvná strana môže svoje práva a povinnosti zo zmluvy previesť na iného (prevod zmluvy), ak s tým druhá zmluvná strana súhlasí – v podnikateľských vzťahoch sa tak predpokladá jednoduchší prevod zmluvy, ktorý v aktuálne účinnej právnej úprave chýba a zabezpečí flexibilitu v plnení práv a povinností zo zmluvy.

Vzhľadom na široký okruh upravovaných vzťahov a regulovaných subjektov nie je možné konkrétny pozitívny vplyv vyčíslieť.

2. Forma zmluvy o postúpení pohľadávky

V záujme efektívneho presadzovania princípu neformálnosti právnych úkonov sa upúšťa od povinnej písomnej formy zmluvy o postúpení pohľadávky. Zároveň však platí, že ak bola zmluva uzavretá v písomnej forme, následný právny úkon (postúpenie pohľadávky) musí byť vyhotovené rovnako v písomnej forme.

Predkladateľ má za to, že uvedená regulácia má potenciál znížiť administratívnu záťaž pre podnikateľov, predpokladá sa tak pozitívny vplyv.

Vzhľadom na široký okruh upravovaných vzťahov a regulovaných subjektov nie je možné konkrétny pozitívny vplyv vyčíslieť. Predkladateľ nemá informáciu o tom, koľko zmlúv o postúpení pohľadávok je medzi podnikateľmi uzatvorenými. Nejde o parameter, ktorý by bolo možné odhadnúť expertným odhadom, nakoľko uzatváranie takéhoto typu zmlúv je čisto v rozsahu zmluvnej slobody podnikateľov. Navyiac, zákon stále umožňuje písomnú formu si medzi stranami dohodnúť. Odhad by tak bol veľmi vzdialený od reality a mohol by zakladať do budúcnosti nereálne požiadavky na hodnotenie regulácie.

3. Forma dohody o prevzatí dlhu

V záujme efektívneho presadzovania princípu neformálnosti právnych úkonov sa upúšťa od povinnej písomnej formy dohody o prevzatí dlhu. Zároveň však platí, že ak bola zmluva uzavretá v písomnej forme, následný právny úkon (prevzatie dlhu) musí byť vyhotovené rovnako v písomnej forme.

Predkladateľ má za to, že uvedená regulácia má potenciál znížiť administratívnu záťaž pre podnikateľov, predpokladá sa tak pozitívny vplyv.

Vzhľadom na široký okruh upravovaných vzťahov a regulovaných subjektov nie je možné konkrétny pozitívny vplyv vyčíslieť. Predkladateľ nemá informáciu o tom, koľko dohôd o prevzatí dlhu je medzi podnikateľmi uzatvorenými. Nejde o parameter, ktorý by bolo možné odhadnúť expertným odhadom, nakoľko uzatváranie takéhoto typu zmlúv je čisto v rozsahu zmluvnej slobody podnikateľov. Navyiac, zákon stále umožňuje písomnú formu si medzi stranami dohodnúť. Odhad by tak bol veľmi vzdialený od reality a mohol by zakladať do budúcnosti nereálne požiadavky na hodnotenie regulácie.

4. Peňažná zábezpeka

Zavádza sa inštitút peňažnej zábezpeky, ktorý zodpovedá štandardným inominátnym dohodám o tzv. peňažnej kaucii a vykazuje niektoré substanciálne prvky preddavku a závdavku. Jeho použitie je univerzálne a v praxi sa predpokladajú rôzne obsahové modifikácie v nadväznosti na dispozitívnu povahu civilnoprávnej úpravy. Jej podstatou je však peňažné plnenie vopred, ktoré má primárne zabezpečovací a sekundárne solučný charakter.

Predkladateľ má za to, že uvedená regulácia má potenciál znížiť administratívnu záťaž pre podnikateľov, nakoľko si môžu vo svojej zmluve dohodnúť takýto efektívny spôsob zabezpečenia, kde

- odpadá povinnosť získavať bankovú zábezpeku (administratívna, časová a finančná záťaž) a
- je zabezpečené efektívne a rýchle uspokojenie sa veriteľa v prípade nesplnenia dlžníka bez potreby súdneho vymáhania a exekúcie (administratívna, časová a finančná záťaž).

Predpokladá sa tak pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Vzhľadom na široký okruh upravovaných vzťahov a regulovaných subjektov nie je možné konkrétny pozitívny vplyv vyčíslieť. Nejde o parameter, ktorý by bolo možné odhadnúť expertným odhadom, nakoľko uzatváranie takéhoto typu zmlúv je čisto v rozsahu zmluvnej slobody podnikateľov.

5. Potreba úpravy všeobecných obchodných podmienok/formulárových zmlúv

V súvislosti so zmenami v oblasti záväzkového práva predkladateľ identifikuje, že tie podnikateľské subjekty, ktoré využívajú pri uzatváraní zmlúv všeobecné obchodné podmienky, prípadne formulárové zmluvy, budú musieť tieto svoje dokumenty upraviť. Pôjde tam o zmeny odkazov na navrhovanú reguláciu, ako aj prispôsobenie pojmológie, prípadne úpravy označenia zmluvných strán.

Predpokladá sa tam zvýšenie administratívnej záťaže ako negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Vzhľadom na široký okruh upravovaných vzťahov a regulovaných subjektov nie je možné konkrétny pozitívny vplyv vyčíslieť. Nejde o parameter, ktorý by bolo možné odhadnúť expertným odhadom, nakoľko uzatváranie takéhoto typu zmlúv je čisto v rozsahu zmluvnej slobody podnikateľov. Predkladateľ nemá informáciu, aké subjekty takéto typy dokumentov používajú, ako často a vzhľadom na množstvo možností údajov, ktoré obsahujú, nie je možné odhadnúť ani prácnosť úpravy týchto dokumentov.